

แนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์

อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

Guidelines for promoting cultural tourism in Tanot palm,

Tham Rong Subdistrict, Ban Lat District, Phetchaburi Province

ชัชชัย นาคสุข¹/วิภาวณี เพือกบัวขาว²

Chatchai Naksuk¹/ Wipavanee Phueakbuakhao²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹ Master Student of Program in Strategy for Sustainable Development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University

² ผศ.ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² Asst. Prof. Dr., Main Advisor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University

Corresponding author E-mail: Chatchainaksuk@gmail.com

(Received: May 6, 2025; Revised: May 27, 2026; Accepted: June 24, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด และ 3) เสนอแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลถ้ำรงค์ จำนวน 368 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย และผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลถ้ำรงค์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำบลถ้ำรงค์ จำนวน 15 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.65 ($r=0.65$) และ 3) แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ควรมีการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนดในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชน ควรมีการจัดการท่องเที่ยวชุมชนที่ดีสามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยว และควรอนุรักษ์และรักษาตาลโตนดเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจให้ยั่งยืน

คำสำคัญ: แนวทางการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตาลโตนด ความสัมพันธ์ศักยภาพกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the potential and promotion of cultural tourism on “Tan Tanote” (sugar palm trees and their products), 2) study the relationship between the potential and promotion of cultural tourism on “Tan Tanote”, and 3) propose guidelines for promoting cultural tourism on “Tan Tanote” in Tham Rong subdistrict, Ban Lat district, Phetchaburi province. The samples were 368

people living in Tham Rong subdistrict, selected by using simple random sampling method, and 15 key informants, who live in Tham Rong subdistrict, selected by using purposive sampling method. The research tools were a questionnaire and an in-depth interview form. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and content analysis. The research results were as follows: 1) the potential of the community to be a cultural tourism destination and the promotion of cultural tourism destination on "Tan Tanote" were both at the highest level. 2) There was overall a moderately positive relationship with the coefficient at 0.65 ($r=0.65$) between the potential and the promotion of cultural tourism on "Tan Tanote". 3) The guidelines for promoting cultural tourism on "Tan Tanote" include: (1) promoting cultural tourism on "Tan Tanote" to create added value for the community; (2) good community tourism management that can adapt to the needs of both the community and tourists; and (3) preserving "Tan Tanote" and developing tourism attractions to strengthen the economy for sustainability.

Keywords: Guidelines for promoting, Cultural tourism, Tan Tanote, The relationship between potential and tourism promotion

บทนำ

ประเทศไทยจะยังคงรักษาอันดับ 1 ใน 4 ของประเทศที่สร้างรายได้ทางการท่องเที่ยว สูงสุดของโลก โดยกำหนดเป้าหมายรายได้รวมทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 โดยเป็นรายได้ที่เกิดจากตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 และตลาดในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 มุ่งสานต่อให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วโลก ปรับโครงสร้างตลาดนักท่องเที่ยวสู่กลุ่มตลาดระดับกลาง-บน และเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน โดยการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวสัมผัสประสบการณ์จริง ผ่านแคมเปญ "Amazing Thailand: Open to the New Shades" ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนที่ใดในโลก สัมผัสวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา แต่ยังคงมีกลิ่นอายของความเป็นไทยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ คนท้องถิ่นพร้อมแบ่งปันและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาที่ส่งมอบอย่างต่อเนื่อง นับเป็นประสบการณ์ที่จะเปิดประสาทสัมผัสของนักท่องเที่ยวทั้งร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณ ภายใต้การดำเนินงาน 3 ทิศทางหลัก ประกอบด้วย 1) ขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มศักยภาพในการใช้จ่าย ที่มีรายได้ระดับกลาง-บน (รายได้ต่อคน ตั้งแต่ 20,000 เหรียญสหรัฐต่อคนต่อปีขึ้นไป) โดยทำการตลาดในลักษณะ Fragmentation เจาะกลุ่ม นักท่องเที่ยวตามความสนใจเฉพาะบุคคล ได้แก่ กลุ่ม DINKs, LGBTQ, Family, Millennial, นักท่องเที่ยวสตรี และกลุ่ม Active Senior ในพื้นที่ตลาดที่ไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจ เช่น จีน อินเดีย รัสเซีย สหรัฐอเมริกา ตะวันออกกลาง ฯลฯ ผสมผสานกับนำเสนอสินค้าและบริการท่องเที่ยวคุณภาพระดับ Premium Mass และหรูหราเหนือความคาดหมาย (Luxury) และเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวความสนใจพิเศษที่ใช้จ่ายสูง ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มฮันนีมูนและแต่งงาน กลุ่มสุขภาพและความงาม กลุ่มที่สนใจ วิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อม (Green Tourism) ซึ่งนิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Soft Adventure) การท่องเที่ยวชุมชน และกลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬา (จักรยาน มาราธอน มวยไทย และไตรกีฬา) 2) เจาะตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทย (First Visitor) โดยทำการตลาดเชิงรุก ได้แก่ เข้าร่วมงานส่งเสริมการขาย จัดกิจกรรม Road Show เพื่อเจาะตลาดพื้นที่เมืองรอง จัดกิจกรรม Seminar/ Workshop และจัด Fam Trip นำสื่อมวลชน/ผู้ประกอบการมาทดสอบสินค้า รวมถึงการส่งเสริม การจัด Charter Flight จากพื้นที่ตลาดใหม่มายังประเทศไทย นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 2.1) กลุ่มเชิงพื้นที่ (Market Area) เน้นส่งเสริมนักท่องเที่ยวจากพื้นที่ตลาดเกิดใหม่ เช่น ละติน อเมริกา

แคนาดา ยุโรปตะวันออก อิหร่าน และกาตาร์ในตะวันออกกลาง รวมถึงพื้นที่เมืองรอง (Tier 2-3 cities) ในตลาดเดิม เช่น เมืองอู่ฮั่น เซี่ยงไฮ้ หนานหนิง ในสาธารณรัฐประชาชนจีน เมืองมิวนิก สตูดการ์ท ดุสเซลดอร์ฟ ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและเกาหลี 2.2) กลุ่มตลาดใหม่ (Segment) ที่มีแนวโน้มเติบโตดี ขนาดตลาดใหญ่ (Market Size) และมีศักยภาพใช้จ่ายสูง เช่น กลุ่มสตรีในญี่ปุ่น กลุ่ม High End ในสาธารณรัฐประชาชนจีน กลุ่มครอบครัวในกลุ่ม ประเทศอาเซียน กลุ่มเดินทางเพื่อรักษาพยาบาลในประเทศกลุ่ม CLMV กลุ่มมุสลิมในมาเลเซียและอินโดนีเซีย (พรหมพิเชษฐ สนธิเมือง และพัชรา ต๊ะตา, 2563: 1-17)

จังหวัดเพชรบุรีถือว่าเป็นประตูภาคใต้ ซึ่งเป็นทำเลที่ดีในการทำการค้าหรือเป็นแหล่งพักผ่อน ท่องเที่ยว เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยว ทั้งธรรมชาติ ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ทะเล ชายหาดชะอำ หาดเจ้า ห้วยหิน เขื่อนแก่งกระจาน รวมไปถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งยังคงสืบทอดให้คงอยู่ กลายเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวสูง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเพื่อไปสัมผัสกับธรรมชาติและเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเพชรบุรีอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การทำอาหาร คาวหวาน เครื่องใช้สอย บ้านเรือน เช่น น้ำตาลโตนด จาวตาลเชื่อม ขนมหาล ข้าวเหนียวลูกตาล โตนดทอด แกงหัวตาล โต๊ะ เก้าอี้ เตียนนอน ครก บ้านไม้ เป็นต้น และจากการที่ต้นตาลกับชีวิตของชาวเมืองเพชรต่างเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ต้นตาลจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่ทำรายได้เป็นกอบเป็นกำให้กับชาวเพชรบุรีมาตั้งแต่โบราณ เคยเป็นสินค้าที่สามารถเรียนเก็บภาษีได้เป็นอันดับ 1 ของจังหวัด ดังเห็นได้ในรายงาน ประจำปี ศก 117 ของเจ้าพระยาสุรพันธ์พิสุทธิ์ (เทศ บุนนาค) ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลราชบุรี ที่กล่าวถึงหมวดการค้าขายของเพชรบุรีว่า “น้ำตาลโตนดตามจำนวนที่ด่านภาษีรัฐบาลตั้งเก็บแก่ราชบุตร 100 ละ 2 บาท 32 อัฐ เป็นน้ำตาลที่ส่งไปขายในกรุงเทพฯ รัฐบาลเก็บภาษีได้เงินใน ศก 117 นี้ เงิน 188717 บาท 32 อัฐ (เอนก นาวิกมูล และธงชัย ลิขิตพรสวรรค์, 2565) เห็นว่าน้ำตาลมีแต่เจริญขึ้นทุกที จังหวัดเพชรบุรีมีตาลโตนดเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เพราะมองไปทางไหนก็จะเจอแต่ต้นตาล และตาลโตนดยังเป็นพืชเศรษฐกิจของเพชรบุรี มีความเกี่ยวข้องกับคนเมืองเพชรมาช้านานเป็นแหล่งภูมิปัญญาและจิตวิญญาณของคนเมืองเพชรที่สืบทอดมาหลายชั่วอายุคน ในการใช้ประโยชน์จากตาลโตนด ตั้งแต่รากตาลจนถึงยอดตาล ทุกส่วนมีประโยชน์ทั้งหมด ทั้งเป็นจิตวิญญาณอันร้อยรัดดวงใจวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตของชาวเพชรบุรีได้สอดคล้องและเหมาะสม การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและบางกรณีก็เข้าร่วมวิถีชีวิตดั้งเดิมที่ได้สูญหายไปหมดแล้ว กลับมาสร้างสีสันดึงดูดใจนักท่องเที่ยวซึ่งอาจจัดอาหารงานเทศกาล เครื่องแต่งกายตามประเพณีการรำพื้นบ้าน การแสดงศิลปะ และหัตถกรรมรุ่นโบราณ ๆ ไว้บริการด้วย เป็นต้น

จังหวัดเพชรบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวหลายประเภทและหนึ่งในประเภทนั้น มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เด่นชัดในพื้นที่ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วยมีวิถีชีวิตคนขึ้นตาลวัฒนธรรมการทำอาหารพื้นบ้านจากตาลโตนด แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับตาลโตนด เช่นกลุ่มจักสานใบตาล กลุ่มเพาะกล้ำตาล กลุ่มอาหารคาวหวานที่ได้จากตาลโตนด รวมถึงวัดในตำบลถ้ำรงค์ แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนในพื้นที่ยังขาดองค์ความรู้ในการต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากตาลโตนด ขาดการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด เป็นแหล่งเรียนรู้อาหารพื้นถิ่นที่ได้จากตาลโตนด ซึ่งในพื้นที่ตำบลถ้ำรงค์มีต้นตาลขึ้นอยู่มาก แต่ปัจจุบันลงน้อยลง จึงควรส่งเสริมให้คนในพื้นที่หันมาอนุรักษ์ตาลโตนด ตระหนักรู้ถึงคุณค่าและการประโยชน์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากตาลโตนด

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัย จึงสนใจทำวิจัยเรื่องรูปแบบการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่และตำบลที่ใกล้เคียงได้นำไปใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่ม ที่ส่งผลให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยเรื่องนี้ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากร ขอบเขตด้านตัวแปร ขอบเขตด้านพื้นที่ และขอบเขตด้านเวลา รายละเอียดมี ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารข้อมูล แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี การส่งเสริมศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวคิดของ (ไพฑูริย์ นิยมเวช, 2557: 13) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว 2) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว 3) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และ 4) ด้านการจัดการการท่องเที่ยว

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

2.2 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง คือ

1.1) ประธานสาขาวิชานวัตกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.2) อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการนิทรรศการและอีเวนต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

วิทยาเขตวังไกลกังวล

1.3) นักวิชาการพัฒนาชำนาญการพิเศษ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี

1.4) พนักงานพัฒนาลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพชรบุรี

1.5) ประธานวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง ตำบลช่องสะแก อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี

1.6) ประธานวิสาหกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเพชร

1.7) ประธานวิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชน บ้านไร่ร้าง ตำบลไร่สะท้อน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

1.8) ประธานท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านดอนใน ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

1.9) เจ้าหน้าที่ Marketing Activation งาน Sustainability and CSR(CSV) กรุงเทพมหานครใหญ่

1.10) เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ (อพท) เชียงราย

1.11) ผู้ช่วยคณบดี (งานวิจัยและพัฒนา) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร

1.12) ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 บ้านถ้ำรงค์ ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

1.13) ผู้ช่วยผู้อำนวยการอมสินภาค 4

1.14) ประธานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (โฮมสเตย์บ้านถ้ำเสือ)

1.15) อาจารย์ประจำสาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ศาลายา)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี มี จำนวน 3,390 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น จำนวน 368 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมतालटोनด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

- 1) สิ่งดึงดูด
- 2) สิ่งอำนวยความสะดวก
- 3) ความสามารถในการเข้าถึง
- 4) กิจกรรม
- 5) ที่พัก

3.2 ตัวแปรตาม คือ การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมतालटोनด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

- 1) ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว
- 2) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 3) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 4) ด้านการจัดการการท่องเที่ยว

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

5. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2562 ถึงเดือนมีนาคม 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมतालटोनด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

งานวิจัยเชิงปริมาณ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 368 คน

งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี และมีประสบการณ์ มีความรู้ ความสามารถ จำแนกตามระดับชั้นการบังคับบัญชา และภารกิจในการบริหารจัดการ และปฏิบัติหน้าที่ในตำบลถ้ำรงค์ และมีประสบการณ์ในการทำงานในแต่ละระดับและปฏิบัติหน้าที่ในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92

งานวิจัยเชิงคุณภาพ

แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน

งานวิจัยเชิงคุณภาพ

แบบสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตและประเด็นคำถาม โดยยึดตามวัตถุประสงค์ นิยามเชิงปฏิบัติการและกรอบแนวคิด ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ที่จะสัมภาษณ์ พร้อมทั้งยืนยันวัน เวลา สถานที่ ก่อนการสัมภาษณ์ล่วงหน้า
2. เข้าสู่สถานที่นัดหมาย แนะนำตนเอง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีก่อนเริ่มต้นสัมภาษณ์
3. ชี้แจงจุดมุ่งหมาย การเก็บความลับ พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกการสัมภาษณ์และเจาะลึกในประเด็นที่จะสัมภาษณ์
4. เริ่มต้นการสัมภาษณ์ และเจาะลึกในประเด็นที่ต้องการทราบข้อมูลในรายละเอียดจากคำถามแรกไปถึงคำถามสุดท้าย โดยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายให้เป็นไปตามธรรมชาติของ การสนทนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นในประเด็นที่สัมภาษณ์
5. ปิดการสนทนา โดยสรุปความเห็นและสอบถามประเด็นที่อยากจะทราบเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเป็นคำถามปิดท้ายการสัมภาษณ์
6. การสิ้นสุดการสัมภาษณ์ โดยการกล่าวขอบคุณในคุณค่าของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ และการเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อผลการศึกษาที่จะเกิดความสำเร็จมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้เครื่องมือโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและองค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับตาลโตนด ในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ใช้ค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อวิเคราะห์ระดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อการกระจายข้อมูล
2. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้กระทำอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการวิจัย ตั้งแต่ก่อนการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะยึดหลักการตามแนวคิดของมิลเลส และฮิวบีแมน (Miles, & Huberman, 1984) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การลดทอนข้อมูล 2) การจัดระเบียบข้อมูล 3) การหาข้อสรุปและการตีความ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมतालโตนดของชุมชนในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่พัก และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการเข้าถึง เมื่อพิจารณาารายด้านสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านสิ่งดึงดูดใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ชุมชนมีสิ่งดึงดูดใจเชิงชุมชนสัมพันธ์ เช่น แหล่งเรียนรู้วิถีชุมชนยี่โถนด ฐานการเรียนรู้ “ดอกไม้ประดิษฐ์ จากใบตาล” มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ชุมชนมีกิจกรรมดึงดูดใจ เช่น มีกิจกรรมการแข่งขันขึ้นต้นตาล การทำมิด การทำกังหันเพื่อพยากรณ์แรงลม สำหรับการขึ้นต้นตาล มีการสาธิตเก็บน้ำตาลโตนด การเคี้ยวน้ำตาล การใช้ประโยชน์จากต้นตาล ชุมชนมีสิ่งดึงดูดใจเชิงศิลปวัฒนธรรม เช่น ศูนย์เรียนรู้อนุรักษ์ข้าวไทย และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีสิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ เช่น หินงอก หินย้อย ถ้ำรงค์ ป่าตาลโตนด มีจุดถ่ายภาพเป็นที่นิยม คือ อุโมงค์ต้นตาล

1.2 ด้านกิจกรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ชุมชนมีกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับตาลโตนด เช่น การขึ้นตาล การปาดตาล การเคี้ยวตาล เป็นต้น มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ชุมชนมีกิจกรรมหัตถกรรม เช่น การจักสานใบตาล การทำวาว เป็นต้น ชุมชนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจับจ่ายใช้สอย เช่น การซื้อผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด ขนมจากตาลโตนด เป็นต้น และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีกิจกรรมแสง สีเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านการเข้าถึง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ระยะทางในการเดินทางเข้าชุมชนเหมาะกับนักท่องเที่ยว มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สภาพเส้นทางเอื้ออำนวยต่อการเดินทาง มีป้ายบอกทางเข้าหมู่บ้านชัดเจน มี และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ความสะดวกในการเดินทางเข้าชุมชน เช่น มีรถรับจ้าง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ชุมชนมีสถานที่จอดรถเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ชุมชนมีการสื่อสารและโทรคมนาคมที่ครอบคลุม เช่น มี wifi ชุมชนมีร้านอาหารและเครื่องดื่มเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีห้องสุขาเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

1.5 ด้านที่พัก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ที่พักในแหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัย มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ที่พักมีความหลากหลายด้านราคาและการบริการ ที่พักอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีจำนวนที่พักที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

2. การศึกษาการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมतालโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาารายด้านสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพแวดล้อมมีความเป็นธรรมชาติ มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดจำหน่ายสินค้าพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการพัฒนาเส้นทางทางการเดินทางเชื่อมโยงไปยังสถานที่อื่น ๆ

2.2 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ชุมชนมีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ชุมชนมีการบริการให้ความรู้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยว เช่น มีฐานการเรียนรู้การทำน้ำตาลโตนด การขึ้นตาล เป็นต้น ชุมชนมีการจัดกิจกรรมที่แสดงถึงขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมท้องถิ่น และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีศูนย์บริการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เหมาะสมและสะดวกในการติดต่อแก่นักท่องเที่ยว

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ชุมชนมีการวางแผนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทำธุรกิจการท่องเที่ยวและในการจัดการรายได้รวมทั้งรับผลประโยชน์จากการดำเนินงาน และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนให้คำปรึกษาหารือแก่นักท่องเที่ยวในการจัดกระบวนการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

2.4 ด้านการจัดการการท่องเที่ยว โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ชุมชนมีการปรับปรุงภูมิทัศน์สิ่งก่อสร้างให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รองลงมาคือ ชุมชนมีการพัฒนาและปรับปรุงการก่อกำจัดขยะ ชุมชนมีการพัฒนาให้มีสิ่งปลูกสร้างที่มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีการควบคุมตรวจสอบติดตามเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างเพื่อไม่ให้ขัดแย้งกับภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว

3. ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ($r=0.651$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถจำแนกได้ดังนี้

3.1 สิ่งดึงดูดใจ มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว ด้านการจัดการ การท่องเที่ยว และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามลำดับ

3.2 กิจกรรม มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านที่มีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านการจัดการการท่องเที่ยว ตามลำดับ

3.3 การเข้าถึง มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านการจัดการการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว และด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ตามลำดับ

3.4 สิ่งอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของด้านพื้นที่การท่องเที่ยว และด้านการจัดการการท่องเที่ยว ตามลำดับ

3.5 ที่พัก มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านการจัดการการท่องเที่ยว รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านพื้นที่การท่องเที่ยว ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 สิ่งดึงดูดใจ สิ่งที่จะดึงดูดใจและสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี สามารถแบ่งเป็นหลาย ๆ ด้านที่ทั้งสร้างความสนุกสนานและการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณค่า คือ 1) ประสบการณ์การเรียนรู้การทำตาลโตนด 2) อาหารพื้นถิ่นที่ใช้ตาลโตนดเป็นส่วนผสม 3) วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น 4) บรรยากาศธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 5) กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจ 6) การต้อนรับจากชุมชนท้องถิ่น 7) การถ่ายภาพและความทรงจำ 8) สินค้าท้องถิ่นและของฝาก 9) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งโดยภาพรวมความประทับใจของนักท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นจากการได้สัมผัสทั้งความงามของธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ รวมถึงการได้มีประสบการณ์ตรงจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตและการทำมาหากินในพื้นที่

4.2 กิจกรรม กิจกรรมแบบมีส่วนร่วมที่สามารถให้นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนดที่ตำบลถ้ำรงค์นั้น สามารถทำได้หลากหลายเพื่อให้ผู้เข้าชมรู้สึกมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงกับชุมชนได้ดียิ่งขึ้น คือ 1) การเก็บน้ำตาลโตนดจากต้นตาล 2) การทำหวานทอง (ขนมจากน้ำตาลตาลโตนด) 3) การทำขนมหวานจากน้ำตาลโตนด 4) การเรียนรู้การทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด 5) การสาธิตการทำน้ำตาลเชื่อม 6) การทำกิจกรรมตกแต่งอาหารหรือขนมพื้นถิ่น 7) การร่วมประเพณีท้องถิ่น 8) การเดินชมสวนตาลโตนด 9) การทำกิจกรรมดนตรีและการร้องเพลงพื้นบ้าน 10) การทำกิจกรรมการเกษตรแบบยั่งยืน กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ที่มีคุณค่าและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น ในขณะเดียวกันยังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นด้วย

4.3 การเข้าถึง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเพิ่มประสบการณ์ที่ดีให้นักท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก จะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวจากหลากหลายกลุ่มและเสริมสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้น การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ดีควรมีลักษณะ คือ 1) การเข้าถึงทางเดินทางสะดวก 2) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก 3) การเข้าถึงข้อมูล 4) การส่งเสริมการเข้าถึงของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการพิเศษ 5) การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 6) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการอนุรักษ์ 7) การสร้างความเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่น 8) การมีจัดการที่ดี 9) การพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยว 10) การสร้างประสบการณ์ที่มีความหมาย ดังนั้น การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนและพัฒนาในหลาย ๆ ด้านเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาได้อย่างสะดวก สบาย และได้รับประสบการณ์ที่ดี ทั้งยังคำนึงถึงความยั่งยืนและความเคารพต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นและธรรมชาติอีกด้วย

4.4 สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีสำหรับแหล่งท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชน ควรมีการออกแบบและพัฒนาให้สอดคล้องกับความเป็นธรรมชาติและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและไม่กระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนมากเกินไป โดยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีควรประกอบด้วย 1) ที่พักแบบโฮมสเตย์หรือบังกะโลท้องถิ่น 2) ห้องน้ำสะอาดและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน 3) การเข้าถึงแหล่งข้อมูลและศูนย์บริการนักท่องเที่ยว 4) บริการพาหนะและการขนส่ง 5) พื้นที่สำหรับการพักผ่อนและกิจกรรมกลางแจ้ง 6) การเชื่อมโยงและสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่น 7) บริการสุขภาพและการดูแลสุขภาพปลอดภัย 8) แหล่งเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ 9) ระบบจัดการขยะและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 10) การสร้างการเข้าถึงและการให้บริการสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ ดังนั้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีจะช่วยเสริมสร้าง

ประสบการณ์ที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว และยังช่วยให้ชุมชนสามารถรักษาวินัยชีวิตดั้งเดิมไว้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งยังสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ

4.5 ที่พัก การพัฒนาด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนควรเน้นการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน และวิถีชีวิตท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการความสะดวกสบายและความยั่งยืน เพื่อให้การพักผ่อนของนักท่องเที่ยวเป็นไปอย่างเต็มที่และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ นอกจากนี้ยังช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่นและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนได้ดีขึ้น โดยที่พักที่ดีสำหรับแหล่งท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนควรมีลักษณะดังนี้ คือ 1) โฮมสเตย์ 2) บังกะโลท้องถิ่น 3) ที่พักแบบเอโคโลจิก 4) ที่พักแบบกระท่อมไม้หรือบ้านไม้ 5) แคมป์กลางแจ้งหรือเต็นท์แบบ Glamping 6) ที่พักร่วมมือกับชุมชน 7) ที่พักสำหรับการเรียนรู้วิถีชุมชนท้องถิ่น 8) พื้นที่กลางแจ้งสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ 9) การจัดการสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากร 10) การออกแบบที่พักให้สะดวกสบาย ดังนั้น การพัฒนาและออกแบบที่พักสำหรับแหล่งท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนต้องคำนึงถึงความยั่งยืนและความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยวัฒนธรรมท้องถิ่นและการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยให้ทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชนได้เรียนรู้และเติบโตไปด้วยกัน

4.6 ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว การพัฒนาพื้นที่สำหรับท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนควรคำนึงถึงความยั่งยืนและความเป็นธรรมชาติ รวมถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่น การออกแบบพื้นที่ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนจะช่วยให้ทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์สูงสุด โดยพื้นที่ที่ดีสำหรับท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชน ควรมีคุณสมบัติและลักษณะดังนี้ คือ 1) การเชื่อมโยงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) พื้นที่ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น 3) การสร้างบรรยากาศที่ผสมผสานกับวิถีชีวิตชุมชน 4) การจัดการการเดินทางและการเข้าถึง 5) การดูแลรักษาความสะอาดและการจัดการสิ่งแวดล้อม 6) การพัฒนาระบบที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้มีความต้องการพิเศษ 7) การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง 8) ความปลอดภัยและสุขภาพ 9) การรักษาความสงบและความเป็นส่วนตัว 10) การส่งเสริมความรู้และการศึกษา ดังนั้น การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนไม่เพียงแต่จะทำให้การท่องเที่ยวมีความน่าสนใจและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แต่ยังช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เติบโตอย่างยั่งยืนด้วยการรักษาวินัยวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

4.7 ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวิถีวัฒนธรรมตาลโตนดในตำบลถ้ำรงค์สามารถสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายและน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตน้ำตาลโตนดและวิถีชีวิตของชาวบ้าน ดังนี้ 1) กิจกรรมเก็บน้ำหวานจากต้นตาลโตนด 2) work shop การทำขนมจากน้ำตาลโตนด 3) การสาธิตการผลิตน้ำตาลโตนด 4) การท่องเที่ยวชมสวนตาลโตนดและธรรมชาติ 5) กิจกรรมการทำผลิตภัณฑ์จากต้นตาล 6) การจัดทริปวิถีชีวิตชาวบ้าน 7) การจัดเทศกาลน้ำตาลโตนด กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เพียงแต่ได้สนุกสนาน แต่ยังได้เรียนรู้และสัมผัสกับความเป็นจริงในชีวิตของชาวบ้านที่ผลิตน้ำตาลโตนดอย่างใกล้ชิด

4.8 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้เมื่อชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนา และการจัดการ โดยที่ยั่งยืนไม่เพียงแต่การรักษาสิ่งแวดล้อม แต่ยังรวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจและการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นอีกด้วย การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวจะช่วยเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว และช่วยให้การท่องเที่ยวไม่กระทบต่อวิถีชีวิตและทรัพยากรของชุมชน คือ วิธีที่ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ 2) การรักษาความเป็นธรรมชาติและทรัพยากรท้องถิ่น 3) การส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น 4) การจัดการการท่องเที่ยวในระดับชุมชน 5) การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น 6) การส่งเสริมความเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบของชุมชน 7) การสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน 8) การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนั้น การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวจะทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ยั่งยืน ทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจ และการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยให้ทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์ในระยะยาว

4.9 ด้านการจัดการการท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยวชุมชนที่ดีต้องมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวชุมชนที่ดี ควรคำนึงถึงความยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงการสร้างประสบการณ์ที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวในขณะเดียวกันก็ไม่ทำลายวิถีชีวิตของคนในชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติ รูปแบบที่ดีในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของชุมชน 2) การพัฒนาท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการท้องถิ่น 4) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน 5) การจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน 6) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการท่องเที่ยว 7) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อ 8) การใช้เทคโนโลยีในการจัดการท่องเที่ยว ดังนั้น การจัดการท่องเที่ยวชุมชนที่ดีจึงควรเป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยว รวมทั้งการคำนึงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคม เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นประโยชน์ในระยะยาวทั้งในด้านเศรษฐกิจและการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น

การอภิปรายผล

จากผลของการวิจัยผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญที่ค้นพบนำมาอภิปรายผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามคตินิยมของชุมชนในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ชุมชนมีสิ่งดึงดูดใจเชิงชุมชนสัมพันธ์ เช่น แหล่งเรียนรู้วิถีชุมชนยี่โถงดิน ฐานการเรียนรู้ “ดอกไม้ประดิษฐ์ จากใบตาล” มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรม ชุมชนมีกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับตาลโตนด เช่น การขึ้นตาล การปาดตาล การเคียวตาล เป็นต้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ชุมชนมีสถานที่จอดรถเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ที่พักในแหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัย และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการเข้าถึง ระยะทางในการเดินทางเข้าชุมชนเหมาะสมกับนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับวรรณวิมล ภู่นาค (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา พบว่า ในการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำอัมพวา ได้แก่ 1) การรักษาอัตลักษณ์ชุมชน 2) การรักษาสิ่งแวดล้อม 3) การเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชน 4) การวางแผนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระยะยาว และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมประสงค์ อ่อนแสง (2551) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของวัดจังหวัดมุกดาหาร เพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า วัดจังหวัดมุกดาหารมีศักยภาพในการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพียงพอ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ และกิจกรรมเด่นที่มีลักษณะเฉพาะที่เน้นการปฏิบัติทางด้านจิตใจ การศึกษาประวัติความเป็นมา ศิลปกรรมเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การพักผ่อนหย่อนใจ และการชมทัศนียภาพที่สวยงาม ร่มรื่น รวมทั้งการรักษาสืบทอดประเพณีท้องถิ่น การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น สภาพเส้นทาง ลักษณะการเดินทาง ระยะทางจากตัวเมือง ไปยังแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักการบริการสาธารณสุข ปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ระบบไฟฟ้าประปา โทรศัพท์ การประชาสัมพันธ์และความพร้อมของบุคลากรที่มีขีดความสามารถในการรองรับเพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนของนักท่องเที่ยว เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวยังมีปริมาณน้อยจึงไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด ชาวบ้านในชุมชนก็ยังมีความรู้สึกว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมนั้นไม่ได้สร้างความรำคาญแต่อย่างใด สิ่งจูงใจในการท่องเที่ยวเหล่านี้

2. การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามคตินิยมของชุมชนในตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเห็นมากที่สุด คือ ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพแวดล้อมมีความเป็นธรรมชาติ มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ชุมชนมีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการการท่องเที่ยว ชุมชนมีการปรับปรุงภูมิทัศน์สิ่งก่อสร้างให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุริย์วัลย์ เทิกขุนทด (2550) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของผู้แทนองค์กรเครือข่าย วัฒนธรรม ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ (2549) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทาง การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน: ศึกษากรณี ตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ชุมชนอัมพวา ได้มีการฟื้นฟูการท่องเที่ยวให้กลับมาอีกครั้งในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มากโดยเฉพาะการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาที่มีนักท่องเที่ยวทั้งจากกรุงเทพมหานครและบริเวณใกล้เคียงให้ความสนใจ ส่งผลให้ชุมชนมีการปรับตัวเรื่องรองรับการท่องเที่ยว มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้น มีการฟื้นฟูและรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม มีการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตจากการผลิตเพื่อยังชีพมาสู่การผลิตเพื่อการค้าและกำไรมากขึ้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ ($r=0.651$) สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐฉา สมათอง (2564) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนในถนนคนเดินไทหล่ม อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า การเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน ๆ รองลงมา คือ เดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับครอบครัว ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในถนนคนเดินไทหล่ม อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนด้านภาพลักษณ์ที่เกิดจากการรับรู้, ภาพลักษณ์ความเป็นเอกลักษณ์และด้านมาตรการการจัดการและป้องกันความเสี่ยงภัยด้านการท่องเที่ยว ก็พบว่า มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในถนนคนเดินไทหล่ม อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์เช่นกัน

4. แนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตาลโตนด ตำบลถ้ำรงค์อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ ความประทับใจของนักท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นจากการได้สัมผัสทั้งความงามของธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ รวมถึงการได้มีประสบการณ์ตรงจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตและการทำมาหากินในพื้นที่ กิจกรรมจะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ที่มีคุณค่าและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันยังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นด้วย การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ได้นั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนและพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาได้อย่างสะดวก สบาย และได้รับประสบการณ์ที่ดี ทั้งยังคำนึงถึงความยั่งยืนและความเคารพต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นและธรรมชาติอีกด้วย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยว และยังช่วยให้ชุมชนสามารถรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิมไว้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งยังสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาและออกแบบที่พักสำหรับแหล่งท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนต้องคำนึงถึงความยั่งยืนและความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยให้ทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชนได้เรียนรู้และเติบโตไปด้วยกัน การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนไม่เพียงแต่จะทำให้การท่องเที่ยวมีความน่าสนใจและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แต่ยังช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เติบโตอย่างยั่งยืนด้วยการรักษาวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เพียงแต่ได้สนุกสนาน แต่ยังได้เรียนรู้และสัมผัสกับความเป็นจริงในชีวิตของชาวบ้านที่ผลิตน้ำตาลโตนดอย่างใกล้ชิด การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวจะทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ยั่งยืน ทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจ และการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยให้ทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์ในระยะยาว และการจัดการท่องเที่ยวชุมชนที่ดี ควรเป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่น และ

Miles, M.B., and Huberman, A.M. (1984). *Qualitative data analysis: A sourcebook of new methods*. Sage.